

Wrocław, 14 listopada 2019 roku

WK.WR.40.36.2019.340

**Pan
Adam Hausman
Wójt Gminy Walim**

**ul. Boczna 9
58-320 Walim**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 3 lipca do 4 października 2019 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Walim (zwaną w dalszej części wystąpienia Gminą). Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 4 października 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

W wyniku kontroli stwierdzono, że nie wszystkie wnioski pokontrolne, sformułowane w wystąpieniu pokontrolnym (pismo znak: WK.WR.40.51.2015.340 z dnia 9 lutego 2016 r.), wystosowanym po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2015 roku, zostały zrealizowane. Ponownie wystąpiły nieprawidłowości dotyczące:

1. nieterminowego ujęcia zdarzenia w księgach rachunkowych (art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości),
2. nieterminowego sporządzania dowodów OT,
3. nieterminowego dokonywania zwrotów zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady (art. 151 ust. 1 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych),
4. dopuszczenia do przedawnienia zaległości podatkowych,
5. niepodejmowania wobec dłużników należności podatkowych czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, poprzez niewystawianie tytułów wykonawczych,
6. nieprzestrzegania zapisów zawartych w umowie o wsparcie realizacji zadań publicznych z podmiotami spoza sektora finansów publicznych, w zakresie zobowiązania Zleceniobiorcy do wykonania zadania publicznego zgodnie ze złożoną ofertą, z uwzględnieniem aktualizacji opisu poszczególnych działań, harmonogramu i kalkulacji przewidywanych kosztów.

Niewykonanie wniosków pokontrolnych w ww. zakresie świadczy o niedostatecznej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

(Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.). Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta, stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy.

W okresie od dnia 9 do 16 września 2019 r., przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Walimiu. Jej ustalenia zostały ujęte w odrębnym protokole, którego jeden egzemplarz przekazano Pani Dyrektor. W wyniku tej kontroli Izba wystosowała do Dyrektora jednostki wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Wójtowi do wiadomości.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Na dowodach księgowych z grudnia 2018 r. od nr F2/1275/2018 do nr F2/1412/2018 oraz ze stycznia 2019 r. od nr F2/001/2019 do nr F2/103/2019 (z wyłączeniem dowodów o nr: F2/1304/2018, F2/1306/2018, F2/1327/2018, F2/1342/2018, od F2/1376/2018 do F2/1381/2018, od F2/1392/2018 do F2/1399/2018, F2/027/2019) nie wskazano miesiąca ich ujęcia w księgach rachunkowych, co było niezgodne z wymogami określonymi w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., obecnie: Dz.U. z 2019 r. poz. 351), które stanowią, że dowody księgowe powinny zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych.

W bilansie jednostki budżetowej (urzędu) na dzień 31 grudnia 2018 r. saldo Wn konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w wysokości 5.559,38 zł wykazano w pozycji B.II.1 „Należności z tytułu dostaw i usług”, zamiast w pozycji B.III.2 „Środki pieniężne na rachunkach bankowych”. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, a także, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Przyjęcia środków trwałych o wartości 84.993 zł (Jugowice) oraz 212.267,25 zł (Walim) powstałych w wyniku zakończenia w 2017 roku inwestycji pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 383 w zakresie przebudowy chodnika w m. Jugowice oraz przebudowa drogi wojewódzkiej nr 383 w zakresie przebudowy chodnika w m. Walim” (przyjęcie do użytkowania na podstawie protokołu odbioru robót z dnia 19 grudnia 2017 r.), dokonano na podstawie dokumentów OT „Przyjęcie na stan środka trwałego” nr 6/2018 oraz nr 7/2018 wystawionych dopiero dnia 1 kwietnia 2018 r., tj. w terminie 103 dni od dnia zakończona inwestycji. Zgodnie z § 11 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów, stanowiącej załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 47/2007 Wójta Gminy Walim:

„W przypadku zakupu nowego środka trwałego zajmujący się ewidencją środków trwałych pracownik księgowości, na podstawie faktury lub rachunku, sporządza dowód przyjęcia środka trwałego OT w momencie przyjęcia tego środka trwałego do użytkowania. Ten sam sposób postępowania przyjmuje się w przypadku przyjęcia środka trwałego z inwestycji”. Ujęcia przedmiotowych zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych na koncie 011 „Środki trwałe” (na podstawie ww. dokumentów OT) dokonano dopiero w dniu 31 października 2018 r., tj. w innych okresach sprawozdawczych niż wystąpiły, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W siedmiu przypadkach zwrotu kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy dokonano z opóźnieniem wynoszącym od 602 do 1.597 dni oraz w ośmiu przypadkach zwrotu kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady dokonano z opóźnieniem wynoszącym od 175 do 3.210 dni od terminu wskazanego w zapisach umów oraz określonych przepisami art. 151 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., obecnie Dz. U. z 2019 r. poz. 1843).

W czternastu przypadkach, zwrotu wadium dla oferentów biorących udział w postępowaniach przetargowych na realizację zadań inwestycyjnych, dokonano po upływie od 230 do 1.084 dni od dnia podpisania umowy, bądź rozstrzygnięcia przetargu. Powyższe stanowiło naruszenie art. 46 ust. 1 i 1a powołanej ustawy Pzp, który stanowi, że zamawiający zwraca wadium wszystkim wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, z zastrzeżeniem ust. 4a. Wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r. w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzenia zaległości podatkowych nie wykazano, wynikających z decyzji kwot umorzonych odsetek od zaległości w podatku od nieruchomości w wysokości 194.677 zł. Powyższym naruszono postanowienia § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109 ze zm., obecnie Dz.U z 2019 r. poz. 1393).

W przypadku siedmiu podatników (o nr kont: PN000111/F, P WIP 01 00003681, PN002158/F, PN000918/F, PN000539/F, P WIP 04 00003265, PN000778/F) na dziesięciu objętych próbą,

posiadających na dzień 31 grudnia 2017 r. nadpłaty w podatku od nieruchomości, organ nie dokonał z urzędu zwrotu powstałych nadpłat. Zgodnie z art. 76 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.), nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem podlegają zaliczeniu z urzędu na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, kosztów upomnienia oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku podlegają zwrotowi z urzędu, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych.

Organ podatkowy nie skorzystał z możliwości, wynikającej z art. 34 § 1 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa, dokonania zabezpieczenia wpisem na hipotekę i dopuścił do przedawnienia zaległości podatkowych w kwotach:

- 139.008 zł w podatku od nieruchomości od osób prawnych (3 podatników) za lata 2006-2008 oraz 2010-2013,
- 240.933 zł w podatku od nieruchomości od osób fizycznych (3 podatników) za lata 2010-2013.

Zgodnie z art. 70 § 1 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, jak również w myśl art. 70 § 8 tejże ustawy, nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką lub zastawem skarbowym, jednakże po upływie terminu przedawnienia zobowiązania te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu.

W przypadku trzech podatników podatku od nieruchomości (osoby fizyczne) na pięciu objętych próbą (dot. podatników o nr: 04-00003284, 04-00001819, 04-00004256) posiadających zaległości za lata 2016 – 2017, organ wystawiał upomnienia po upływie od 39 do 417 dni, zamiast nie później niż po upływie 30 dni od terminu płatności, czego wymagały zapisy, wprowadzonej Zarządzeniem Nr 167/2016 Wójta Gminy Walim z dnia 18 sierpnia 2016 r., Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Gminy w Walimiu (rozdział 4 ust. 4).

W przypadku trzech podatników (osoby fizyczne), na pięciu objętych próbą kontrolną, posiadających zaległości z lat 2016-2017 w podatku od nieruchomości (dot. podatników o nr konta: 04-00001194, 04-00003284, 04-00001819) organ nie wystawił tytułów wykonawczych, a w przypadku podatnika o nr konta 04-00001819 wystawił tytuł wykonawczy na zaległość za lata 2016 (III i IV rata) - 2017 po upływie od 466 do 669 dni od dnia doręczenia upomnienia, czym naruszył zapisy powołanej Instrukcji (rozdział 4 ust. 11), stosownie do której, jeżeli zaległości objęte upomnieniem nie zostały w całości zapłacone sporządza się na kwoty zaległe nie później niż po upływie 30 dni od dnia doręczenia upomnienia, tytuły wykonawcze. Tytuł wykonawczy wierzyciel wystawia niezwłocznie, gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu

niezapłacenia należności pieniężnej w terminie przekroczy kwotę 116,00 zł albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia tej należności jest krótszy niż 6 miesięcy.

W przypadku czterech dłużników Gminy (o nr kartoteki: 30-00000408, 30-00000526, 30-00001307, 30-00000909) na pięciu objętych próbą, posiadających zaległość z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami według stanu na 31 grudnia 2017 r., Gmina wystawiła w latach 2016-2018 upomnienia po upływie od 31 do 252 dni po terminie płatności, zamiast nie później niż po upływie 30 dni po terminie płatności, czego wymagały zapisy Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Gminy w Walimiu (rozdział 4 ust. 4). Natomiast tytuły wykonawcze na zaległość za lata 2016-2017 wystawiano po upływie od 39 do 256 dni od dnia doręczenia upomnienia, czym naruszono zapisy powołanej Instrukcji (rozdział 4 ust. 11). Obowiązek dochodzenia należności stanowiących dochód jednostki samorządu terytorialnego wynika z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2013 r. poz. 885 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), zgodnie z którym, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

W roku 2018 r. organ zaliczył dłużnikowi o nr konta 30-00000909 na poczet jego zaległości z tytułu opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi, kwoty w wysokości 3.000 zł i 4.000 zł wynikające z faktur: nr FV/2018/4/25 z dnia 9 kwietnia 2018 r. oraz nr FV/2018/3/17 z dnia 15 marca 2018 r. wystawionych na gminę, pomimo nie złożenia przez dłużnika wniosku o potrącenie oraz bez wydania z urzędu postanowienia o potrąceniu. Powyższe narusza art. 64 § 5 pkt 1 i 2 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że potrącenie następuje z dniem złożenia wniosku, który został uwzględniony lub wydania z urzędu postanowienia o potrąceniu oraz art. 64 § 6a ww. ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym, potrącenie następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie, w związku z art. 6q ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1289 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.), zgodnie z którym, w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Zaliczki na podatek dochodowy za miesiąc marzec oraz czerwiec 2018 r. zostały odprowadzone po terminach określonych przepisami art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2032 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 200 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 1509 ze zm., obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 1387 ze zm.). Opóźnienia w zapłacie ww. zaliczek wyniosły 4 i 6 dni. Z tytułu nieterminowego odprowadzenia zaliczek na podatek

dochodowy za miesiąc marzec 2018 r. oraz czerwiec 2018 r. zostały zapłacone odsetki w łącznej kwocie 36 zł. Zapłata zaliczek za miesiące marzec i czerwiec 2018 r. po terminie, a w konsekwencji także odsetek karnych, stanowią naruszenie przepisu art. 44 ust. 3 pkt 3 powołanej ustawy o finansach publicznych.

Umową z dnia 30 kwietnia 2018 r., przedmiotem której była realizacja zadania publicznego pn. Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Walim, zlecono opróżnianie koszy zlokalizowanych w miejscach publicznych na terenie Gminy Walim. Stosownie do postanowień art. 3 ust. 2 pkt 11 i 12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r., poz. 250 ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 ze zm., obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.) „Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: zapobiegają zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4, błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu pojemnikach ustawionych na chodniku” oraz „utrzymują czystość i porządek na przystankach komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina oraz które są położone na jej obszarze przy drogach publicznych bez względu na kategorię tych dróg”. Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; obsługi administracyjnej tego systemu; edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi”. Ponadto zgodnie z art. 6r ust. 2c przedmiotowej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: „Środki pochodzące z opłat zagospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym”. Opróżnianie koszy zlokalizowanych w miejscach publicznych nie mieści się w pojęciu kosztów funkcjonowania systemu.

W związku z realizacją zadania inwestycyjnego: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 383 w zakresie przebudowy chodnika w m. Jugowice oraz przebudowa drogi wojewódzkiej nr 383 w zakresie przebudowy chodnika w m. Walim”, wystąpiła konieczność wykonania robót dodatkowych. Roboty te zostały wycenione na kwotę 97.539 zł. Nie zachowano formy pisemnej dotyczącej zmiany zakresu prac (roboty dodatkowe) i zmiany wynagrodzenia za ich wykonanie.

Powyższe było sprzeczne z przepisami art. 139 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, które stanowią, że umowa (art. 139 ust. 1 - w sprawach zamówień publicznych) wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej.

W wyniku kontroli przestrzegania zapisów zawartych w umowie o udzielenie dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury fizycznej i sportu dla Klubu Sportowego „WALIM” w 2018 r. stwierdzono, że w przyjętym bez uwag sprawozdaniu końcowym z rozliczenia dotacji Klub wykazał wydatki w kwotach wyższych niż dopuszczone zapisami umowy. Łącznie kwota przekroczenia wyniosła 3.726,93 zł (po uwzględnieniu dopuszczalnego umową zwiększenia wydatku o 10%) i wystąpiła w czterech pozycjach kosztorysowych: opłaty statutowe, usł. transportowa, obsługa sędziów, utrzymanie boiska. Powyższe było niezgodne z zapisami umowy nr F.3032.5.2018 z dnia 6 marca 2018 r. zgodnie z którymi: “Zleceniobiorca zobowiązuje się wykonać zadanie publiczne zgodnie z ofertą, z uwzględnieniem aktualizacji opisu poszczególnych działań, harmonogramu i kalkulacji przewidywanych kosztów” (§ 2 ust. 3), „Jeżeli dany wydatek finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy odpowiedniemu kosztowi określone w umowie, to uznaje się go za zgodny z umową wtedy, gdy nie nastąpiło zwiększenie tego wydatku o więcej niż 10%” (§ 5 ust. 1), a także: “Naruszenie postanowienia, o którym mowa w ust. 1, uważa się za pobranie części dotacji w nadmiernej wysokości”(§ 5 ust. 2). Dotujący nie ustalił kwot dotacji pobranych w nadmiernej wysokości oraz nie wydał decyzji dotyczących ustalenia należności Gminy z tytułu kwot dotacji podlegających zwrotowi. Powyższe naruszało postanowienia art. 61 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 60 pkt 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, stosownie do których „organami pierwszej instancji właściwymi do wydawania decyzji w odniesieniu do należności, o których mowa w art. 60 (...), są w stosunku do należności budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) wójt (...)”, natomiast z art. 60 pkt 1 ww. ustawy wynika, że „środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym są w szczególności (...) kwoty dotacji podlegające zwrotowi (...)”. Stosownie do art. 252 powołanej ustawy o finansach publicznych, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pobrane (...) w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2”.

Ponadto I i II transza dotacji dla Klubu Sportowego “Walim” zostały przekazane po terminie wynikającym z zapisu § 3 ust.1 pkt a) umowy dotacyjnej.

W złożonych dnia 20 grudnia 2017 r. przez Parafię Rzymsko – Katolicką p.w. św. Jana Apostoła w Dzieńmorowicach sprawozdaniach z wykorzystania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, udzielonych na podstawie umowy nr F.3032.11.2017 z dnia 27 czerwca 2017 r. (kwota dotacji 20.000 zł) oraz umowy

nr F.3032.29.2017 z dnia 29 września 2017 r. (kwota dotacji 30.000 zł) beneficjent wykazał, że całkowity koszt zadania wyniósł 145.096 zł, czyli był niższy odpowiednio o 47.339,82 zł oraz 47.339,86 zł od określonego w umowach. Zgodnie z § 3 ust. 1 ww. umów w przypadku zmniejszenia kosztu całkowitego zadania, proporcjonalnemu zmniejszeniu ulega wysokość przyznanych przez Gminę środków, którą Beneficjent zobowiązany był bez wezwania, zwrócić wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia tej okoliczności. Pomimo tego, dnia 22 grudnia 2017 r. Wójt Gminy Walim zaakceptował „Protokół z odbioru prac budowlanych lub badań przy zabytku”, stwierdzający, że przyznana dotacja w kwocie 50.000 zł, została wykorzystana prawidłowo. Do dnia zakończenia kontroli Beneficjent nie zwrócił dotacji pobranej w nadmiernej wysokości. Z wyjaśnienia złożonego przez Sekretarza Gminy wynika, że dnia 30 września 2019 r. skierowano do Beneficjenta pismo o zwrot dotacji w wysokości 12.300 zł. Obowiązek zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości wynika z art. 252 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a środki te stanowią - w myśl art. 60 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym. Natomiast zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt.4 powołanej ustawy o finansach publicznych, organami pierwszej instancji właściwymi do wydawania decyzji w odniesieniu do należności, o których mowa w art. 60 pkt.1, o ile odrębne ustawy nie stanowią inaczej, są: w stosunku do należności budżetów jednostek samorządu terytorialnego – wójt (...).

W zakresie rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

Gminna Biblioteka Publiczna w Walimiu oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu realizują swoje zadania statutowe w pomieszczeniach znajdujących się w budynku należącym do Gminy na podstawie umów najmu. Powyższe jest niezgodne z postanowieniami art. 56 w powiązaniu z art. 51 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 121 ze zm., obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.) stanowiącymi, że samorządowe osoby prawne z dniem ich utworzenia, są wyposażane w nieruchomości niezbędne do prowadzenia ich działalności. Wyposażenie polega na przeniesieniu na rzecz samorządowej osoby prawnej własności nieruchomości albo oddaniu jej nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, w tym użytkowanie nieodpłatne, użyczenie. Natomiast samorządowe jednostki organizacyjne z dniem ich utworzenia, są wyposażane w nieruchomości niezbędne do prowadzenia ich działalności. Wyposażenie polega na oddaniu samorządowej jednostce organizacyjnej nieruchomości w trwały zarząd.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej

ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Wójtowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351), w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania w sprawozdaniu finansowym operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy,
 - b) ujmowania w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, zdarzeń gospodarczych które w tym okresie sprawozdawczym wystąpiły, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - c) wskazywania na dowodach księgowych miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy.
2. Sporządzanie dowodów OT „Przyjęcia na stan środka trwałego” w wyniku zakończenia inwestycji zgodnie z § 11 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 47/2007 Wójta Gminy Walim.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy,
 - b) ustalenia kwoty dotacji, udzielonej w 2018 r. Klubowi Sportowemu „Walim”, pobranej w nadmiernej wysokości oraz wydania decyzji dla Klubu Sportowego „WALIM” i dla Parafii Rzymsko – Katolickiej p.w. św. Jana Apostoła w Dziećmorowicach, określającej należności Gminy z tytułu kwoty dotacji podlegającej zwrotowi, stosownie do art. 61 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 60 pkt 1 oraz art. 252 ust.1 pkt 2 ustawy. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach, w tym finansowych, podjętych działań.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r.

- w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1393), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia zaległości zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a załącznika nr 36 do rozporządzenia.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843), w szczególności w zakresie:
- a) dokonywania zwrotu wadium wszystkim wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, a wykonawcy którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego, zgodnie z art. 46 ust. 1 i 1a ustawy,
 - b) zachowania formy pisemnej umów w sprawie zamówień publicznych, zgodnie z art. 139 ustawy,
 - c) dokonywania zwrotów zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, a kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady, stosownie do art. 151 ust. 1 i 3 ustawy.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) dokonywania potrąceń wzajemnych wierzytelności, w związku ze złożonym i uwzględnionym wnioskiem lub wydanym z urzędu postanowieniem, stosownie do art. 64 § 5 pkt 1 i 2 ustawy,
 - b) wydawania postanowień w sprawie potrąceń, na które służy zażalenie, stosownie do art. 64 § 6a ustawy,
 - c) dokonywania zwrotu nadpłat podatków zgodnie z art. 76 § 1 ustawy,
 - d) w celu uniknięcia przedawnienia zaległości podatkowych, korzystanie z możliwości ich zabezpieczania, uwzględniając zapisy art. 34 § 1 oraz art. 70 § 8 ustawy.
7. Przestrzeganie uregulowań wewnętrznych określonych w Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Gminy w Walimiu, wprowadzonej Zarządzeniem nr 167/2016 Wójta Gminy Walim z dnia 18 sierpnia 2016 r., w szczególności w zakresie terminowego sporządzania upomnień i tytułów wykonawczych.

8. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1387 ze zm.) w szczególności w zakresie terminowego odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy, stosownie do art. 38 ust. 1 ustawy.
9. Wprowadzenie systemu rozliczeń umożliwiającego ustalenie kosztów systemu gospodarowania odpadami, o których mowa art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.).
10. Przestrzeganie zapisów zawartych w umowach o wsparcie/powierzenie realizacji zadań publicznych z podmiotami spoza sektora finansów publicznych, w szczególności zapisów dotyczących zatwierdzania sprawozdań z realizacji zadań publicznych oraz przekazywania transz dotacji.
11. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.), w szczególności poprzez przekazanie Gminnej Biblioteki Publicznej w Walimiu oraz Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Walimiu, nieruchomości związanych z realizacją ich zadań statutowych, w sposób określony w art. 56 w związku z art. 51 ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, na podstawie przepisów art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Zuzanna Bodurka
Przewodnicząca Rady Gminy Walim